

BAKURUBASANNI

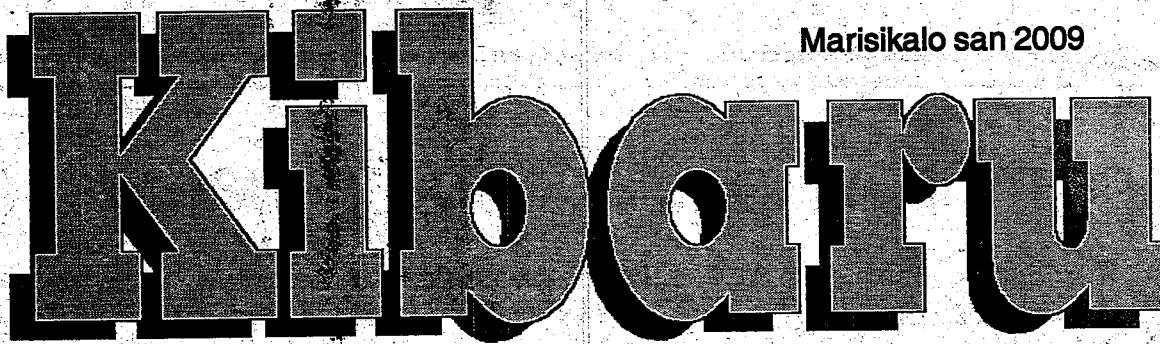
(contient 12 songs)

Mali kono = Dorème 300

Afiriki kono = Dorème 600

Jamana werc = Dorème 1000

Marisikalo san 2009

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Téléphone : 20-21-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 37nan boko 446nan A songo : dorème 15

Ofisidinizeri ni Holandi ka jekabaara ye san 30 soro

Segu mara gofereneri Abu So ye Holandijamana maaba caman bisimila. N'o ye Holandi noggondeme ani yiriwali minisiri Alibéri Zerari Beriti Kowanderisi, Holandi lasigiden min be Mali kono Madame Eléni Yan Deni, ka fara Mali ka lasigiden min be Holandi, Ibrurahimu Bubakari Ba. U tun taalen be tile fila taama na Ofisidinizeri la, k'a ta marisikalo tile 9 na ka se a tile 10 ma san 2009.

A san 30 ye nin ye noggondemesira be Ofisidinizeri ni Holandi ce. O hukumu kono, Holandi noggondeme ani yiriwali minisiri tun nana a jeda. Ofisidinizeri kan, ka dusu don baarakelaw kono ani ka fanga kura don u ce jenogonya la. N'o te, Ofisidinizeri tun te dabolo numan kan tuguñi. Alibéri Zerari Beriti Kowanderisi y'a jira ko Ofisidinizeri ka kan k'a sebe don a ka baara suguya ketaw jeninini ma, min b'a to a be nafa soro u la kosebe ani k'a nini baarakelaw fe, u ka cakeda in mine ka ne. Walasa o ka sabati, Holandi ye poroze do di Ofisidinizeri ma, min be wele «ARPON». O la, a ye kalanso do dayele Nonon san 1980, ka baarakelaw ke jekuluw ye, k'u kalan u ka baaraketaw la, ka balikukan fara u boladala. Holandi k'o waleya in kera sababu numan ye Ofisidinizeri ma. Senekedugukolow nafa bonyana, soro yiriwara, baarakelaw fana ye

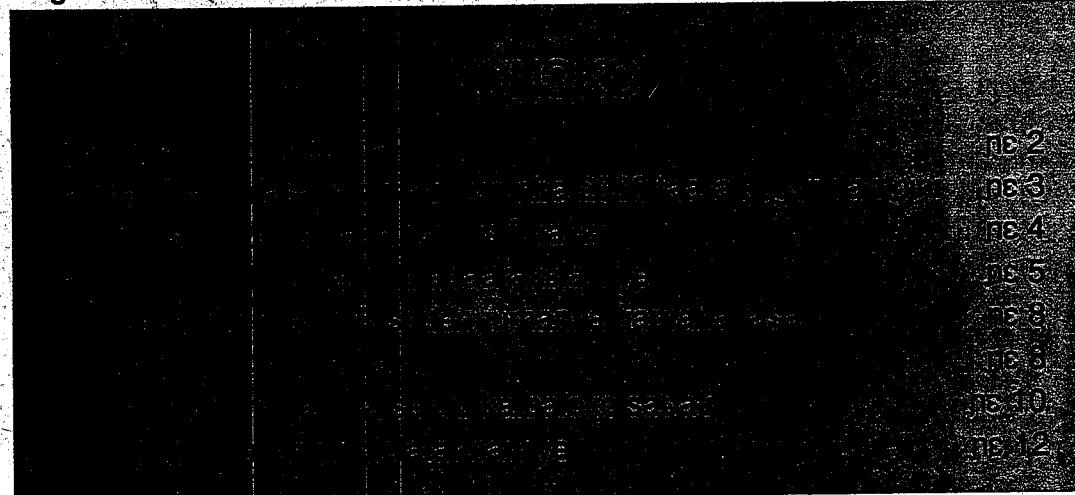
Jekabaara in kera sababu ye ka forow noggdon, ka soro yiriwa ani ka senekeminew lase baarakelaw ma

senekeminen jenamaw soro.

Nakosene keli ka sangaba soro, o ye do fara baarakejekuluw ani mogoninkelenw ka soro kan. O don

ni bi ce, mogo si fari ma faga Holandi ni Ofisidinizeri ka jekabaara la.

Amadou Omaru Jalo
Dokala Yusufu Jara

Dine musow təgəladonba nənajew

Karidon, marisikalo tile 8, san 2009, musow təgəladonba nənajew kera dine fan tan ni naani kono. Ninan, u benna a kan ka donba in bila hukumu min kono, o ye ka muso ni ce jyɔrɔ damakene sidabana kelela la ani furakelicogo numan soro. O hakilila in benna Mali musow ma sango Muso, Den an Du Yiriwali Minisiri, Madamu Mayiga Sina Danba. Bamako yan, nənajew kera Mamadu Konate təgəlafarikolo nənajekoyor la. A nəməgoya tun be jamanakuntigi furumuso Ləbə Tarawele bolo. Jamaba tun be kene kan : gōferenaman minisiriw n'u furumusow, lasigidenw, musobaarakelaw, musow təgəlatonw ani jekuluw, ka fara mogo caman wəre kan. Mali kono, mogo keme na, musow ka ca ni 51 ye; nka olu de fanga ka dōgɔ : jaman mogo kalanbali fanba ye musow ye.

Muso ka yele misennin jyɔrɔ ka bon furu la

Furu la, kanu be i n'a fo jirisun. A ka kan ka ladon, k'a sonji la, k'a nəgɔdon tuma bee la. N'a be ke a cogo la, furu kuntaala ye si ni si ye. A ka gelən, bawo don o don a' ne be nəgɔn na. Hali ni kelle t'a' ce, o dama be mogo nege bə nəgɔn na. Fo furu nəgɔn ka se ka nəgɔn faamuya, k'a dən ko ni n ye nin ke walima nin fo, o ka di n furu nəgɔn ye walima o man di a ye. A jirala ko yele misennin jyɔrɔ ka bon kosebe furu kono. A be ce ni lahine hali n'o y'a soro a dusu tinen don. I diyanyemuso ka niso ndiya an'a ka yele misennin b'i dusu suma, k'i hakili sigi, k'i dusu farinya ka nesin geløyaw ma. A be don diya mogo la.

Mahamadu Konta

Desebagato fanba ye musow ye. Hali sida nanen, o ka mogo mineta fanba fana kera musow ye. Sida be muso minnu na olu hake ka ca. nis cew ta ye siye saba fo ka se seegin ma. Ka musow to nin dabolo jugu in kan jamana te se ka bo nəgɔn la. Muso minnu ye kuma ta nin donba in kene kan, k'a ta jamanakuntigi furumuso la, ka se musow ka Minisiri ani musow ka nəməgo ma, nin hakilila in de kera olu bee ka kumaw kolomayɔrɔ ye. Jamanakuntigi ye səben ci an baw, an furumusow, an balimamusow an'an denmusow musow ma k'a ka foli ni tanuni lase u ma u ka fasojobaara la. Mali ye musow ni cew damakene ni faamuya cogoya

min na o file nin ye : A koro ye ko muso ni be sigibolo kelen na mogo yaje kono. Koro min b'o la, o te koro muso ni ce ye mogo suguya kelen ye. A koro ye ko u jelen be hɔrɔnya ani danbe la mogo yaje kono. Damakeneni in koro ye, ce ni muso ka bila cogoya kelen na walasa u ka se k'u ka hakew soro k'u diyabo u sago la, u ka se k'u jeniyɔrɔfin fasojobaaraw la, politiki, soro, hadamadenyasira, sariya ani seko ni dənko siratigc la. A koro te muso ka ce dɔgɔya, ka ce ke a faden walima a jugu ye, ka tajurusarabere ta k'a b'a ta sara cew la. Benkan de don, min b'a to sigi kono geløyaw be kubən k'u kelle nəgɔn fe.

Mahamadu Konta

Worokiya Tarawele ye kunnawoloba soro foli la

Worokiya Tarawele

Faransijamana be folikelaw jansa san o san. Folikelaw min mana bee dan, o be ladiya. Nəgɔndan in kera folisen minnu kan, olu ye folisenw ye, minnu be sanga la dine fan tan ni naani kono, i n'a fo Jazi, Oroku an'u nəggɔn. Nəgɔndan in be wele "Se

"Nəgɔndan". Nin y'a siye 24nan ye. Worokiya ni folikelala min ganna nəgɔn na n'a laban sera o la, o kera Nizerikaw ka folikelala do den ye, Fela Aransoni Kuti, a təgo Senu Kuti. Worokiya ka foli diyara foli karamoggbaw ni jama ye. A ye tubabu foli min ke, a ye farafinfoli nagami o kono, kerekere nnenyia la, ngusun, n'o ye Belədugu foli koro ba ye. O diyara tubabuw kufé fo k'a damatème. A ye jyɔrɔ foli min soro, o ye kunnawolo ye ka nesin. Maliden bee ma. Worokiya bangera Mali la yan san 1974 zanwuyekalo tile 24. A bangebaaw sigira Faransi. A ye taakasegin caman ke Faransi n'a faso ce. A ka dənkili fanba dalen don Bamanankan na. A ye jyɔrɔ foli soro ni foli min ye, o be wele "Cemancé". A ye Alibomu foli min bo, o ye Muneyisa ye, o kofe Wanita, sabanan bora san 2003, a y'o təgo da Bonboyi.

Yusufu Dünbiya
Mahamadu Konta

Manden Bori, masaké min ni kurunba 2000 taara kogoji dan jini

An bëna kuma ce min kan nin ye, jeliw da te tu a ka kow la ten. Moriw t'a togo fo. Larabuw y'a togo dogo. Tubabuw t'a fe a ka dòn, bawo a ye kabako min ke, hadamaden tun ma deli k'o nogon ke folo. Nin bee de y'a to ni bimogow ma se ka Manden Bori don a nema, k'a ka bonya lasegin a ma. Nka Mali dönnibaaba fila be yen, olu y'a jira k'o te ben. U be k'u seko damajira ke walasa Manden Bori ka dòn jamanadenw fe. O karamogoba fila ye Gawusu Jawara ani Seyibani Kulibali ye. Gawusu Jawara ye Gafe do seben Manden Bori kan tubabukan na, ka tila ka ton do sigi sen kan min bëna a ka baara ke Farafinw danbe sinsinni ye. Seyibani Kulubali ye kalansoba do jo k'o togo da Manden Bori la walasa masake in togo kana tunun.

An bëna kuma minnu fo a' ye Manden Bori kan, olu bee sorola Gawusu Jawara ka gafe kono. Ale ye san caman ke jinini na Mandenjamanaw kono : Mali, Lagine, Senegali, Saralon, Liberiya, Ginebisawo, ani Ganbi. O jamanaw kono, a ni naaraw, moriw, belelajow, ani masaya bondaw mogobaw sigira ka kuma. A ma dan o ma; Tubabuw ye gafe minnu seben farafinw ka tarikuw kan, a y'olu fana laje, ka Manden Bori togo soro olu dòw kono. Nka halibi, Afirikiden dòw be yen, sango maliden dòw, olu ma da Manden Boriko la. Olu ko nkalon don. Jeliw te Manden Bori togo fo bawo a y'a ban fanga la ka taa dönni jinina na. A bora ni Mandenjamaa mogo jenama caman ani nafolo caman ye, k'a be taa kogoji dan jini, k'a dòn ni dije were be yen min be se ka dankari Mandenjamaa na, ka feerew tige k'o kunben. O Manden Bori min file o ye, a togo tun ka ca : dòw b'a wele, Abubakari filanan. Senegali ni Ganbi, a be wele yen Bata Manden Bori; bawo a y'a ka kurunw dilan yen de, k'a ka taama damine. A be wele fana Kankun

Bori. Kankun Musa min taara hiji la Makan, Manden Bori n'o be ba la.

Bata Manden Bori ni kurun 2000 wulila Ganbi ka taa kogoji dan jini. O te nsiirin ye. Tine lakika don. O de kama, Ganbi ni Kasamansi mandenkow b'a wele Bata Manden Bori. O koro ye ko a ye bajuru minne ka taa, ko a taara ba kan, n'o ye kogoji ye.

Nka Manden Bori ka tariku te se ka fo, n'i ma Sakura togo fo. Sakura tun ye jen ye. Ale ye Kudeta ke, ka fanga ta Mandenjamaa kono, ka masarew mara. Jeliw t'ale fana togo fo ka da o yoro kan; n'o te, masarew ka fadenyakelé tun bëna Mandenjamaa ci bogobogo. Ale de y'a kisi cili ma, n'a ka kudeta ye. Larabuw be Manden Bori ani Sakura dòn; nka Ala ni juguya fe, u tu togo fo u tu jamu fo.

Manden ka se n'a bonya be fo cogo min, a tun ka jugu n'o bee ye. Sunjata salen, fadenyakelé juguyara fo ka damateme masaya nofe. O fadenyakelé diyara Kankun denw de la. Masa Abubakari salen, Mandenjamaa marabolo caman y'a jini k'a yere ta. Masarew ma se ka murutiliw kunben, jamaa tun bëna dafiri poké. O kelen minke, jenke Sakura ye kelle jemogoya ta. A ye mogo murutilen bee minne k'u

kuntige; a ma mogo bo mogo la, dugulen fara dunan kan. A ye dugu murutilen bee ci bogobogo ka soro ka Mandenjamana ka fanga lakurya, ka jamaa werew minne ka fara Manden kan, k'a labonya ka taa a fe. Nka Sakura juguw tun ka ca. Masarew la, Kankun denw tun b'a fe, nka masare tow tun t'a fe. A ye masake ni cefarin dama min faga, an'a ye dugu hake min ci, olu komogow fana tun t'a fe. O la, Sakura taat hiji la, a ye fanga kalifa Manden Bori ma, n'o ye kankun Bori ye, ni wolofow ko a ma Bata Manden Bori. A juguw farala nogon kan, ka taa a seginto kunben ka bo Makan. U y'a janfa. O kelle in kera Libijamana kan. O kelle juguyara fo ka damateme. A ni kelle minnu be sanga nogon ma juguya la o kera masa Zulukalanaani ka kelle ye, ale min ye dije bee mara. A ni kelle were min dara nogon ma juguya la, o kera Kirina kelle ye. Sakura joginna kelle kono, o kera a sata ye. Se kera a juguw la, olu jenseenna dije nefe, u ma se ka segin so bilen. Mandenjamaa jera ka Sakura janaja ke sukoba ye, ka tila ka Manden Bori sigi a no na masaya la.

(A to be bo Kibaru nata kono)
Mahamadu Konta

Folomogow tun ye mogo sebew ye

Masiba min kera Mali körönfela la, ne be dugawu ke, Ala ka ji suma k'a fura ye. Ala k'an tanga a nogonna were ma. Kelle man ni. O temenen kofe, ne b'a fe an ka kuma lawale ko dow kan. Folomogow tun te son hadamadenya tanamakow keli ma. O de koson bamananmuso den folo be lamo a yere bolo. A kera denke walima denmuso ye o, o tun te lamo mogo were bolo. Nka, den tun te to a ba bolo, a tun be di muso were ma du kono, ka doweren den folo minne ka di ale fana ma. O waleya tun b'a to sinaya kana geleya don musow ni nogon ce. Ni cekoroba do tun meenni si la kasoro a muso ma den soro, a balima do den tun be minne ka di a muso ma lamo na, u k'u denkonege da o la. N'a soro ka den min dira u ma n'o ye musomannin ye, o mana furu, den were be di u ma o no na. N'i ye folomogow kewale laje, ka na an bimogow kewale laje, i dabali be ban. Folomogow n'u ka bamananya bee, u taabolo tun ka ni bimogow silamew ka hadamadenya kecogo ye.

Duden min mana a suturalannin soro, o b'a mabo a balimaw na. Min be ne kamanagan kosebe, an b'a fo fo folomogow tun ye kafiriye. Anw bimogow ye silamew ye. An be sun, an be seli, nk'an te hine nogon na.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Bijnedimi suguya ka ca, a dōw be fura ke

Bijnedimi bē bije bali k'a ka baara ke ka ne farikolo la. A be soro posoni, dōlo, walima banakise dō fe. Bijnedimi n'a banakise dōn man di ni dōgotorōka segesegeli te. Segesegeliw y'a jira, ko bijnedimi suguya 6 be yen, banakise ye minnu sababu ye.

Bijnedimi ka ca mogow la sisan. Abe joli bila bije na, k'a dēse k'a ka baara ke a ne ma, walima ka bije tje penu; o de ye bijnedimi ke sirannejfen ye. Nansarakan na, a be fo bijnedimi ma epatiti. Epatite 6 ninnu be wele signidienw tōgōw la.

Epatiti A : Ale te jate kafonogonya banaw fe. Sayi nēremuguman don, ji be min bila mogō la. A man jugu kosebe. A be soro jiridenw, nakolafen kēnew ani banabaato bolofenw fe. Nōgolabana don, min banakise be soro banakotaaw la.

Epatiti A taamasiyanw ye dumunikebaliya, farigan, sugune ne be ke nere ye, kōnoboli, kōnodimi, fōonēge walima fōonō. O bijnedimi suguya in te mēen mogō la; a keneya ka teli.

Epatiti B : Ale taamasiyan te dōn farikolo la. Atigilamogow t'a dōn fana,

k'u be se k'u ka bana yelema mogō were fe. Dōgotorōw ka segesegeli de b'a jira ko bana yelemata don.

Nka ni epatiti B ye mogō dō mine ka kalo kelen ke, taamasiyan minnu fōra epatiti A la, o be kolosi olu la. U kolotugudaw b'u dimi ka fara o kan. Tile damadō o kōfe, u new ni u farikolo be ke nere ye. Epatiti B tigilamogō 1000 na, kelen ta be se ka juguya kosebe fo ka se saya ma. Banabaato fekafonogonya, a joli an'a daji b'a ka bana yelema mogō were fe. Bana in mana mogō min soro kasoro o baloko ka ni, a t'a kun bō dumuni suguya ka kerenkeren o ye. Nka, a tigi man kan ka dōlo min, walima dumuni tulumaw, sogo tōlōlenw (kēnw), sisefanw, tuluw ani sokolaw dun.

Epatiti C : Ale banakise be yelema joli fe. Dōgotorōso la jolidi an i mogō minnu be dōrōgu pikiri ke nōgon na. O n'a ta bēe la, mogō te epatiti C yelemacogo kerenkerennen dōn. A kōni jirala k'a be soro piinsusubijew, tulosoğobijew, negekorosigilanw ani kundilamuw fe. Fura te epatiti C la fōlo. Kemesarada la 75 ka bana be se k'a faga.

Dokala Yusufu Jara

Komiteri ka fisa tasumajenida ma

N'i ye komiteriden tige fila ye, i b'a tereke tasumajenida la. A b'o dimi masumaya. Ni tasumajenida in ka jugu kosebe, i be se ka supomubulu biri a dala fo a ka su damado ke. O ka fisa kosebe tasumajenida ma.

Kōdimi kūnbennifēre

Walasa k'i tanga kōdimi ma mogokorobaya kōona na, i b'i sigi kogoju fe, k'i kokolo, i kamankunw ani i kunkolo nōrōlen to kogo la, k'i senw sēenēnen to. I b'i senw nōrōlen to nōgon na, k'u sama ka yelen dōoni, nk'i sentontoliw te bō dugu la. I be ninakili sama ka bila sijē saba.

I be soro k'i bolow sama ka yelen kogo fe, k'u ben n'i kamankunw ye segondi 7 kuntaala kōo. O kōfe i b'i bolow jigin, kasoro k'i kuru i kūnberew dala.

Sukaro kutunjé 1 dunnī ka fisa sumayabanabaato ma

Dijē kōo, dōgotorō minnu nēsinnen be sumayako ma, olu y'a jira u ka kūnnafonisēben kōo, ko sukaro dunnī ka fisa sumayabanabaato ma. U y'a jira ko sukaro kutunjé kelen dunnī be sumaya nōgoya.

A kōlosira ko Afiriki kōo, sumaya ka jugu wulakōnduguw de la. Sukaro mana di denmisenninw ma, minnu ka sumaya ka jugu kosebe, kemesarada la 20 fo 30 be se ka keneyaso dō lasoro; u be furake kasoro sōromu ma don u la.

Sumaya be mogō miliyon 250 minē dijē kōo san o san. Miliyon kelen ka bāna b'a faga. O miliyon kelen fana na mogō 800.000 ye denmisenninw ye. Sumaya be sukarontanya lase farikolo ma. O de koson sumaya mogofaga ka teli.

Du saniya

Mogo be se ka keneya soro ka da du saniya kan. O la, an k'a to an ka duw saniman ka to, walasa a kasa ka d i y a . Du lasaniyalan ye nin fen ninnu ye : furannan jan ni furannan surun 2 (sokonona ta ani negenkōnona ta), sojosifininkolon, safune, sokonominenw gosi -gosi fininkolon, sojosijikepalan, lemurukumunin (tobilikēminenw sanankoli kama) ani namancelan ni namankeminen. Du saniyali ye baara suguya saba keli ye, furanni, koli ani josili. A nēsinnen be yōro woɔrō ma du kono:

Siyoro : Ale ka kan ka furan don o don. N'o be ke, an b'a da n'a folowow yele ka bila. Ni so dugumana simannen don, sogoma o sogoma, an b'a ko k'a josi furanni kōfe. Ni dugumana simannen te, an be ji funfun a la kasoro k'a furan. An be fini kolenw tile la. So kogow n'a bili be susa kūnjōgōnnikunjōgōn, k'ugongon n'u naalow bō ni furannan jan ye.

Gabugu :

Gabugu be furan ka dumunibōminenw ko. Ni dumuni kera fana, minenw be segin ka ko k'u biri yōro la, baganw te se u ma yōro min na.

Koliyōrō

Nēgen ka kan ka furan sogoma o sogoma ani k'a ko n'a kōona simannen don. An ka to ka koliyōrō kasa tige ni gerezili ye.

Banakotaajēgen :

Ale be furan sogoma o sogoma. N'a kōona simannen don, a be ko ni safune ye. Datugulan ka kan ka ke jaraka (negendinge) la walasa a kasa kana negenkōnona labōka dimogōcaya. Waati ni waati an ka to ka bugurinje walima petōrōli dōonin ke jaraka kono, do ka bō a kasa la. Nka an kan'a to gerezili ka se jaraka kono. Gerezili be nēgen ntumu faga, n'o kera banakotaaw te toli.

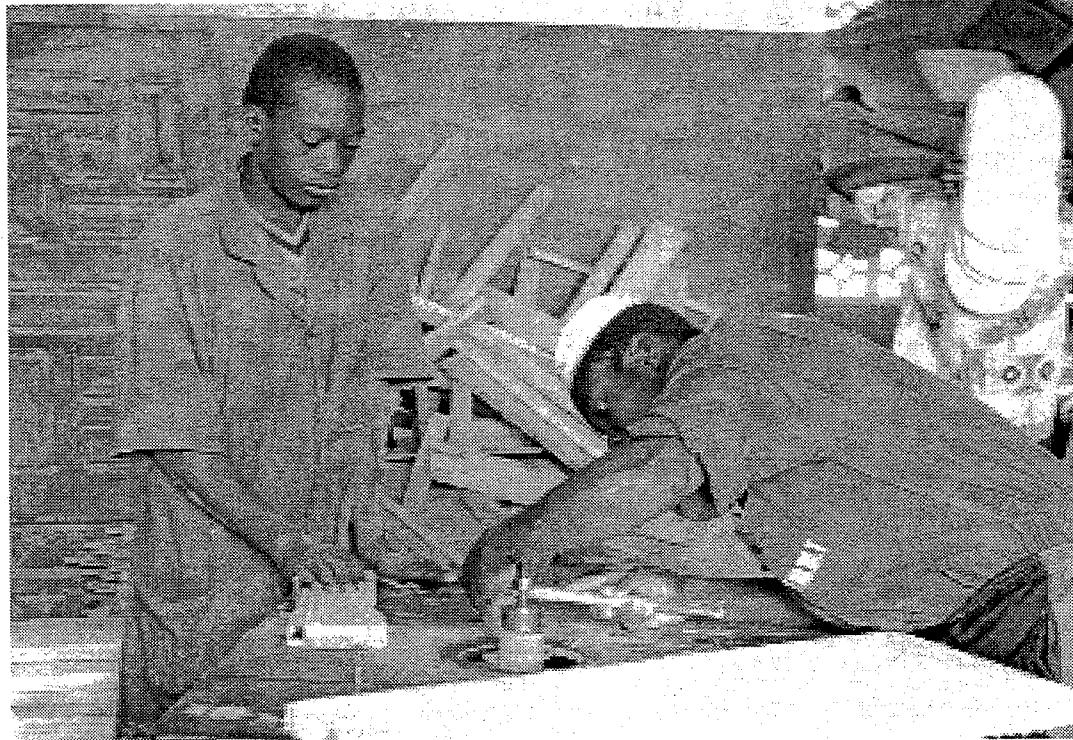
Dukonona :

N'an be dukene furan, an be ji funfun a la fōlo, gōngōn kana wuli ka mogō ninakili degun ani ka don sokononaw na. Sesulu ni bagansinsan ka kan ka bila kereda fe k'u lakana ka ne; sabula n'u ma lakana ka ne, u be dimogōcaya du kono.

Namankeminen :

Namankeminen datugulen ka kan ka to tumabeela, a kana kēdimogowtuntunyōrō ye. A ka kan ka yelema don n'a duguje k'a ko. Nka an k'an hakili to a la, a kana sigi gabugu kērefe. Dokala Yusufu Jara

Kalanso kura dayelcla Moti bololabaarakelaw ye

Ka baarakalandenw bolo donni nōgoya na fasaččobaaraw la

Bololabaara ani ne daamudayorow minsiri NJayi Ba ye Moti mara bololabaarakelaw kalanyorō kura kurunbonkari taratadon feburuyekalo tile 24 san 2009. A kera Moti. Kalanyorō kura in jora Mali, Alimanjamana ani Nansarajekulu ka nōgondeme hukumu kono.

Mogow be dege sudeli, negekondilaw, saridabaw, wotorow senekedabaw, malogosimansinw

ani maloworomansinw dilali la. U be dege kuran donni na sow la, pano soleriw sigili, pinekoliw, pōnpew ni jisamansinw labenni, sojow ani orobinew donni. Walasa k'a sementiya ko kalandenw lafaamuyara kosebe a ka baara suguya degelen na kalansoba in na, a be wajibya ka paranti do kalan, min bēna k'a demebaraa ye. Bololabaara kalanyorō kura min dayelelen file Moti a be wele «PRIMA»

Warikogeleya kōlōlō be sōn ka yelen Afiriki la

Dijne kono, wariko cakeda min be wele «FMI», o nōmōgoba ye Dominiki Sitōrosi Kani ye. Laje dō senfe Darisalamu Tanzani faaba la, a y'a jira ko warikogeleya min be dijne kono, k'o be sōn ka benbaliya juguya Afiriki kono, ka faantanya bila jamanaden caman na.

Dominiki Sitōrosi Kani ka jatemine na, jagosiraw be ka datugu jamanaw ni nōgon ce, tungarankew t'a la ka wari bēre sōrō ka ci u fasow la tuguni; baarabaw ni dēme fana be ka dōgoya ka nōsin Afiriki ma. O bēna ni gelyaba ye Afiriki mogow ma.

Mekisiki, mōgofaga fangaka bondorogunōfē

Mekisiki jamana na, mōgōw be nōgōn faga tuma bēe la Siyadadi Juyarezi dugu kono. O ye dugu min be Mekisiki ni Lamerikenjamana dance la.

Tijuyana sulmarayorō nōmōgō ye Federiko Oritizi ye, o y'a jira ko waati dōw la, su be sēbekōrō caya sulamarayorō ma. Noweli dō kōnōna na, sukesudilannaw bolodesera. Firigoba fila minnu be sulmarayorō la, su kēme fila - fila bilala a kelen-kelen kono. Kasorō u man kan ka teme su bi seegin-seegin kan.

Mōgofaga ka ca Mekisiki dugu min na kosebe, oye Siyadadi Juyareziye. San 1993 la musomannin 400 nōgōnna su yera o dugu in kono. Blntun kera u kan kafonogonya sira fe, ka laban k'u faga k'u fili. Sumarayorōko gelēya donna o senfe. O temenēn kōfē, dijne seleke naani mogow y'u bolo fara nōgōn kan, ka sumarayorōba dō jo Siyadadi Juyarezi dugu kono.

Ka da mōgofaga hake cayali kan an be don min na, Mekisikikaw b'a fe ka dōfara Siyadadi Juyarezi sumarayorō bonya kan san nataw la. Sabula san 2008 kōnōna na, aye su 2.300 lamara. An be san 2009 damine na, a ye 460 lamara kaban. Dōgōtōrō 5 tun be baara ke Siyadadi Juyarezi sumarayorō la. Olu dafara 7 la kōsa in na. Tuma dōw la, mogow tun bēna bin yōrō in kan, ka su dōw ta ka taa n'olu ye. Walasa olu bugunnatige n'u fagacogo kana dōn, k'u sēgesēge k'u tigīw nōmine. Sisan, ni dōrōguko tigilamōgō min su nana sumarayorō in na, sorodasiw be dōgōtōrōsoba in kōlōsi, mogo kana su in sonya ka taa. San 2008 kōnōna na, su hake min lamarala Siyadadi Juyarezi sulamarayorō la, kēmesarada la 40 tun ye dōrōgu kokayini ni marijuwana tabaaw ye. O bi naani fana na, 20 somogow ma na u su nōfē. Sabula u be siran u ka denbaya ka dōrōguko kana nōdon o s e n f e .

Dokala Yusufu Jara

Balikukalandenw ye méri numanw ye

Nin y e kunnafoni ye, ka nesin Mali senekelaw, baganmaralaw, monnikelaw ani bololabaaakelaw ma. An be waati min na, kominiw nemogoyasigikalataw sera. O tuma na, a' y'a to an ka ke an yere fe sa. An k'an kolosi mogow la, minnu be joyoro nini u yerekunnin kelen kama. An ni minnu ye kelen ye, n'u b'an ka kan fo, an k'olu sugandi. N'o te n'an ye mogow ta, minnu mago t'an na, o y'an kelen ye k'a ke an yere la. Mogó minnu faamuyalenba don balikukanan na an ka sigidaw la, olu fana be se k'an kunkow lakali an ka kan na.

Ne be foli ke Kurumari komini 3 ye; n'o ye Dogofiri, Jabali ani Sokolo (Suwala) ye. Balikukanbaako sabatilen don nin komini 3 ninnu mogow dusukun na. Mesisigikalata fila minnu temena, u méri sugandilenw ma nansarakalan ke. U bee tun ye balikukalandenw ye. Mesisigikalata 3nan min seto file, n'an sera k'o fana sugandili k'o

cogo la, o be fisaya. Sabula an y'an ka dannaya da a fen o fen kan, minen ma jengé u si kelen bolo.

N ka foli be minisirijemogó Modibo Sidibe ye a ka cesiri la. Ne b'a nini a fe, a kana sogen, a kana koro. Don bëna; min te bi ye. O ye bamanankan ye, koro be min na.

N ka foli be Kibaru nemogow n'a lafasabaaw ye.

O temenen kofe, an y'a ye zanwuyekalo Kibaru kono, ko jamana caman mogó faamuyalenbaw ye lajeba ke an ka kanw lafasali kan. O diyara senekelaw ye kosebe. N'i ye Mali kunnafoni jate mine, a fanba be fo jabaranin na. Wulakonomogow ta y'o la surakake ka basiko ye. Senekele laikaw ka faamuyali ka dogo o la. Sabula a kunnafoni nafama bee be lateme tubabukan na. O kan in menbaa ka dogo an senekelaw la.

Ibarahima Baba Jara ka bo Surukutu (km 18 la)
Dogofiri komini na Nionon

Nangata be musow kan wula kono

Wulakonduguw la, musow be wotorow siri, ka taa dogo nini kungo kono, ka cew dalen to dugu kono. Ce fanga n'a feere ka bon ni muso ta ye. Ne hakili la, o te waleya numan ye.

Ne ye muso do nininka, kun jumen na a be wotorow siri ka taa dognini na kungo kono. A y'a jira k'o ni muso min ma nin baara in ke olu ka du kono, o k'a sigi furusa kan.

Ne b'a nini senekelaw fe, u ka musow bo wotoroladogonini na kungo kono. A ka jugu u ma, a kasaarantan fana te.

O temenen kofe, malo songo sigira Mali kono. Nka fen ma fo balofen tow kan. Jamana ka dunta doren te malo ye. Songo min sigira malo la, n'o ye doren 50 walima 60 ye, o

Bakari Danbelé

fura arajo walima telewison na ko balo ka feere nin da in na. U b'i jaabi ko i ka taa i ta san arajo walima tele la. N'o te, k'ale ta songo y'o ye. An be waati min na, kabakise kilo ye doren 30 ye Sikaso.

Bakari Danbelé ka bo
Sikaso Wayerema 2 la

ka ca. An be tilema na, ni samiyé sera, malo bëna feere joli la? Nin koni te fen bolen ye suman songo la.

N'i ko jura dòw ma k'a

Gerekanmaloko ma ke ko sabatilen ye

Maliden bee hakili tun b'a la, ko san 2009 bëna ke dunkafa sanye; k'a sababu ke jamana nemogó ka naniya sirilen ye gerekanmaloko la. Jateminew y'a jira ko malo caman sorola. Bee tun nena ko malo kilo songo be sebekoré jigin ninan. Ko malokaama toni 498.984 sorola Nionon mara la. N'o ye serékili kelen malo hake ye, mogositun te da a la komalo kilo be to dorenme 60 la o kofe.

Kolosili la, a b'i n'a fo nogoya man di maliden ye. Hali n'i ko i be nogoya ke, mogow b'a fe u ka jufa ka fa folo, sanni u ka son nogoya ma. Jamana nemogow y'a jira ko malo kilo kelen kana teme dorenme 60 kan. Nka halibi malo kilo kelen b'a ta dorenme 70 la, ka se 75 ma Mali kono, no kilo kelen be dorenme 30 la. Jagokelaw noba be sumankogeleya la Mali kono. Goferenaman mana songo min sigi, juraw be dorenme 10 fo 15 fara o kan.

Gerekanmaloko ma sabati, sefawari miliyari 42 kunmaniyara jamana ma. Ni wari hake in tun donna malo la ka di jamanadenw ma, o tun be fisaya kosebe, ka teme a burujali kan mogó damadonin fe.

Walasa gerekanmaloko tun ka sabati a nema, jamana nemogow tun ka kan ka wari in di senekelaw yere ma. Nka n'olu bololankolon tora yen, ka wari to sumanasigw bolo, o ma dabo numan kama.

Isa Jalo ka bo Kadugu,
Dugabugu komini na Kati

Mura ban ka di

Mura min sun ye banakisye, o furake ka di kojugu. A ka ca a la, o caman be keneya a yerema dogokun kelen kono; kasoro i ma fura ta.

Murato nedé n'a tegew ka kan ka lasaniya ni ji ni safune ye tuma bee la. Ka to ka ji min tuma bee, o be farikololaji bolenw nonabila. Kerenkerennya la, mogó ka kan k'a hakili to denmisennin ka jiko la kosebe, ni mura b'a la.

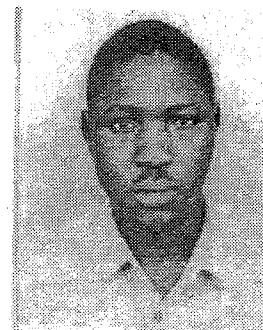
Furasi tun be ba la Beledugu

Beledugu furasi ye laada koro ye. A damana donniya fana don.

Fura tun be si beledugu san saba o san saba. O siratige la, mogokorobaw tun be to ka kalo walima doolow laje dugujedaw fe, san sabanan kono. Ni san waati min ka di, u tun be furaw dogoda ka ben ni o waati ye. Wajibi tun ye cemanninw ni musomanninw fura sili ye.

Dugu kono, cemanin walima musomannin minnu ye filankulu kelen ye; olu fura tun be si nogn fe. A be fo furasi ma, ko ka kara bo den na. Ni mogo min fura ma si, o tigi tun be geleyaba do soro a ka mogoya kono. Furasi te tulonko ye beledugu kono. Musomanninw be bamananbogolan don, ka kolonkise siri u kun na. U be lamara dugu kono musokoroba do ka so. Min furulen mana ke dugu kono yen, o ce yamaruyalen te ka se o du kono; kuma te ka teme a bolon fe, min be se du in ma. Musomannin ninnu kunkolo be gana.

Ni muso celakaw be taa u muso fura si, u ni tigakise segine kelen,

Isa Jalo

no folonnen segine kelen, ani ba gerennin kelen. Bamananfini metere fila be siri ba kan na, k'o k'a sirijuru ye. Doreme 7 be da nin fen ninnu kan.

Dantigeliyoro la bulon kono, ni nin fen ninnu ma dafa celaka min bolo, o ka kuma te fo. A be nini a fe, a ka taa a dafa ka soro ka na don bulon kono.

Furasi b'a soro furunafolo bee sarala ka misi kelen fara o kan.

Bulon kono dantigeliyoro la, ni muso konoma don, ba min nana a celakaw bolo, o te faga. O be ke denba gerejige ye. Fura be damine kabini araba wula fe, k'a kunce sibiri wula.

Muso fana be celadiyafew di a celakaw ma. Olu ye te, sukaro, namasa, marabatiga, sigareti, siramugu, dungare ani kunpejinan. Ni musomannin furasita be na

dumuni folo di a celakaw ma, a tun be o fen ninnu da dumuni datugulan kan ka n'u di.

Ngoko fana bedon furasi la. Bee b'a min warit te bo a la. Fura kura kaara be ke jenajie la. Dununw ani balaw be fo fan bee fe.

Nin waatiw y'a soro furusa ka dago Beledugu kono. Sabula nin waleya ninnu tun be ben don ce n'a muso ce; ani ka ben don dugu fila ni nogn ce.

Geleya mana na, laada koro caman be bila. Bimogow ko silamefurusiri. Ko furasi ka dabila, k'o ye bamananya ye.

Sunguruninw ka baarakedenya tun te Beledugu. Furasi san yelema, muso tun be taa o ke a faso la sena na. A mana fen minnu soro, olu be feere ka don a ka celasigiminen na. Samiyé donda fe, muso fasolakaw tun be taa a n'a ka minen sorolen di a celakaw ma. A baw n'a balimaw mana se ka hake min fara a bolokan, o y'a gerejige ye.

**Isa Jalo ka bo Kodugu,
Dugabugu komini na Kati**

Fasodenya lakanani

Dine kono, mogow kewale kora ba do ye fasodenya lakanani ye. Mali kono, siya bee tun be fasodenya lakana. Mogow tun b'u sanga nogn ma walenumanke la. N koro ke ye nin ke, fo ne fana k'o nognna ke. N mogognogon were ye nin ko masina ke, ne fana b'o nognna togo soro.

Fasodenya lakanani tun be lasa seneko la, a tun be don nafoloniniiyoro, baganmara, monni ani jenajekoyorow la. Mogow tun be nogn bolofew lakana, ka nogn bolomademe geleyaw konona na. Nin waatiw la, fadenya tun be ke ni nognbilasira ani nogn sutura ye. Bi, fadenya kelen be nengoya ye. Mogos si t'a mogognogon ka here fe.

**Isa Jalo ka bo Kodugu,
Dugabugu komini na Kati**

Garibuya te mogos si danbe ye

Akuma be ka fo sanga ni waati bee la, ko feere bena tige garibuya la Mali kono. Nka don o don, do be ka fara garibujama kan ka taa a fe. A be fo k'an ka segin korolenw ma. O seginko in te se ka waleya ka mogow to dabolo jugu kan. Dabolo jugu ye hakili yelembaliya ye.

Garibu fanba ye faantandenw ye sirabadaw la. Dutigi minu b'u denw bila garibuya la du balo soro kama, ani wulakonomogo minnu b'u denw di morikaramogow ma k'u kalan.

Jateminne na, Bamako kaw denw man ca garibuw la; hali ni faantanw be Bamako kono. Ni faamaw wulila k'u be garibuya kele, mogos werew b'a fo k'o ye juguya ye. Ko hinuko don. Bee dun b'a fo ko sariya ka labato. Denmisennin danbe te delili ye.

Hali sariya tara, ko mabilobililaw ka cesirilan don; ko telefon kana lamen walima k'a ci ka mogos to mibili walima motoboli la; sariya fana tara ko motobolilaw ka negefugulan don u kun na. Kolosili la nin si te ka waleya jama fanba fe. Jamanadenw k'a laje k'u yere ben ni sariyaw ye kasoro hali faamaw m'an wajibiya. O de ye fasodennumanya walew do ye.

Ne be min fo faamaw ye, u k'u hakili to denmisennin na. U man kan ka to siradalajo la ko garibuguya. An ka nsana do b'a fo, ko so be jinebaa bi; nkereennin fana be don ke, k'a hakili to a woro la.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Kalankene N° 80nan :

Fasodennumanya (Jamana fasa)

1. Mali man'a kan bɔ

Jetaa keleba don

An bɛe b'an cesiri

Ka lahidu tiime

So, haju naniya kelen

Farafinna kelenya

Jugu mana kun bo

Kɔnɔna o kenema

Bee ka wuli k'i jo

Saya ka fisa malo ye.

Laminenii

Farafinna n'an faso Mali

Jɔnjɔn in ko : hɔrɔnya bere

Farafinna n'an faso Mali

Kelε in ko : kelenya kelε

Un ! Mali tile be bi

Un ! Mali tile be sini

Jigiya forow funtira, kayira !

Denw hakili latigera pewu pewu !

Nefoli

An te segen, an tɛnɛnɛ, jamana

fasa kunkankow foli la bawo bee ka

kan ka se a dacogo la ani k'a kɔrɔ

dɔn. Dakun naani b'a kɔnɔ, ani laminen. Laminen be da dakun kelen-kelen dalen kofe.

Mun be fo dakun folɔ kɔnɔ ?

Dakun folɔ kɔnɔ, an benbow ye dijɛ mara ni danbe minnu ye, i n'a fo ka don da kelen fe ka bo da kelen fe, i n'a fo saya ka fisa ni malo ye, olu teremnen be. Mali ye soba kelen ye, haju kelen ani naniya kelen be min kɔnomogow la. O de y'a to ni Mali kalekan kera : **Fasojama** kelen, Kuntilenna kelen, **ŋaniya** kelen.

Saya ka fisa ni malo ye, kɔrɔ min b'o la, o ye ka jamana lakana to a la. k'a kisi juguw tooro ma hali n'i ni be to a dafe.

Mun be fo dakun filanan kɔnɔ ?

Dakun filanan be farajogɔnkan kɔfɔ, ce ni muso, denmisɛn ni maakɔrɔ, mɔgɔ ma bo mɔgɔ la, bee

ka baara ke faso ka bo nɔgɔ la. Forobafen lakanani, sɔrɔ yiriwali, bee niyɔrɔ ka di a ma jamana kɔnɔ, jamana sigira o de kan.

Mun be fo dakun sabanan kɔnɔ ?

Janto ka ke ka geleyaw kunben sanni u ka se. N'u nana fana, ka feerew tige k'u wuli ka bo yen. O geleyaw ye dijɛlatigɛ taabolo geleyaw ye, an yere ye minnu sababuya ani juguw.

Mun be fo dakun naaninan kɔnɔ ?

Baara de be mɔnɛ bo. Ni Afiriki jamanaw ma fara nɔgɔn kan u yiriwali be geleya.

Anw bi malidenw, an k'a laje nɔgɔn fe, kuma minnu fɔlen don jamana fasa kɔnɔ, kuma barikamaw don, kuma kologirinw don. Yali an be ka baara ke ni nin hakililaw ye wa?

Mahamadu Konta

Dukene N° 56nan :

Du kuraw

An bena baabu do damine du kuraw kan. D u Antuloma folɔ ye ce n'a muso ye. Folɔ, an fe yan, dubaw de tun be yen dutigi kelen ka mara kɔnɔ. Fanga min tun be boli du kɔnɔ, o tun ye kɔrɔyafanga ye. Min ka kɔrɔ, o ka mara be bolitɔw kan. Forobaforo, forobajo, forobamisi, forobasanu, forobawari, du mago bee tun be dilan n'olu ye kasɔrɔ digi ma ke mɔgɔ si kelen na. Jɔnforofenw walima jɔnkanifénw tigiw tun ka ca musokunda de. Muso furulen cesirilen kelen-kelen bee tun be se k'u togolasaga, ba, se ani nakow sɔrɔ u yere ye ani tigaforoninw. Onafolomafenw tun b'u deme ka fini don u denw na, u yerew an'u cew, ka tila ka nasɔngɔ bɔ ni tobili sera u ma; bawo cew tun te nasɔngɔ bɔ. Nka bi dubaw cira. Hali burusikɔnɔnaw na, duba be ka dɔgɔya. Duba ladegew de be yen. I b'a sɔrɔ balimakew n'u musow n'u denw be nɔgɔn kan, nka bee jolen be n'i ka ga ye k'a sababu ke fara-farali ye. Bi, an be du fitinin walima du mankanninko tile de la; k'a sababu ke dijɛgeleya ani juguya ye hadamadenw ni nɔgɔn ce. O de kosɔn, an bena hakilila minnu fo nin ye du maracogo numan kan, olu nesinnen be bi duw de ma. Du bee ka kan k'a jo ni dudenw balo ye, u siyɔrɔko an'u ka kɛneyako. Du kelen-kelen bee ka kan fana k'a jo ni denmisɛn ka

kalanko ye. Nin waleya ninnu ye wajibi ye du kelen-kelen bee kan, wa nin si te taa musaka kɔ. Du musaka mana caya cogo o cogo, a man kan ka caya ka teme sɔrɔ kan.

Bamako yan, du dɔw be yen, fosi tɔ bolo la. Dudenw be bo, min mana sɔrɔ, o be ke o don musaka ye. Du dɔw be yen, olu ka sɔrɔta ka ca musaka ma, an b'olu wele faamaduw. Du dɔw be yen ce kelen n'a muso n'u den walima u denw, u bee be baara la, u bee kalannen don, u b'u ka kow ben u yere ma. An kan b'o duw de ma. An k'olu ma du bɛre bennennw walima du kuraw. Olu man ca bi; nka sini an ka galoduguw kɔnɔ, du caman bena ke ten. O de kama an b'an sinsin o du suguya ninnu kan, sinijesigi duw don. Yiriwali duw don. An denw ka jetaa duw don; bawo olu de tile bena ben nin du suguyaw yiriwali tile ma. An y'a fo ka teme, du kura ye hakilila kura ye min bennenn be ce kelen n'a muso n'a den walima a denw ma, u fila bee kalannen don, u be baara la, u be je ka du musakaw ta nɔgɔn fe. Ola kalo mana sa, saraw be kafo ka du musakaw bɔ a la, ka do mara k'o ke bilankɔrɔ ye. Du musaka ye saba ye: musaka dɔnnɛnɛw, musaka balalenw ani bilankɔrɔ.

(Atɔ be bɔ kibaru nataw la)

.Mahamadu Konta

Gosilibusan ye kalankeminew dɔ ye Gine Konakiri jamana na

Gine Konakiri jamana na, gosilibusan ye lakɔlikaramogɔw ka kalankeminew dɔ ye. Denmisennin bɛ gosi n'a ma na joona kalanyɔrɔ la, ani n'a ma nininkali jaabi sɔrɔ. Demedonjekulu min bɛ wele Pilan Entérinasonali, o bolofara dɔ sigira Gine. Goferenaman ka yamaruya kɔnɔ, Pilan/Gine ye wulikajo daminɛ, min b'a to denmisennin gosili jugu bɛ dabila lakɔliw la.

O wulikajo min daminena san 2005 zanwuyekalo laban na, a nesinnen tun bɛ kalan kun fɔlɔ lakɔliw ma. Pilan/Gine bɛ kalanko nɛmogɔw, lakɔlikaramogɔw ani denmansaw lafaamuya denmisennin gosili kolɔlo jugu la. Sabula a bɛ Gine Konakiri lakɔlikaramogɔw nɛna halibi, ko ni gosilibusan tɛ, ko denmisennin tɛ se ka kalan.

Pilan Entérinasonali ye san saba sarati nini goferenaman fe, Pilan/Gine ka lafaamuyali in kɛ, min b'a to lakɔlikaramogɔw bɛ se ka gosilibusan bila.

Busan nesiranje bɛ denmisennin papa k'a bɔ a ja kan. A bɛ hakiliñagami bila dɔw la u si tɔ bɛs la. Ibarahima Sori Jalo ye hakililakow dɔnbaa ye; ale ka fo la, busan tɛ kɔtige denmisennin o denmisennin kan, o bɛ bɛs file mogɔjugu ye. A tɛ da mogɔ si la. A b'a mabɔ bɛs la ka to a kelen na. Gosilijugu bɛ

denmisennin ke dɛnkerefe ye. Denmisennin min mɔna ni busan ye n'o kɔrobayara, o ka busan bɛ farinya a gosibaa fɔlɔw ta ye.

Denmisenninw ladamuni nɛmogoyaso kuntigi ye Seku Umaru Njaiye; o y'a jira ko gosili bɛ denmisennin kunmayelema, k'a bali ka kalan. A hake min bɛ dɛsɛ ka kalan bila o de ka ca.

Mun de ye lakɔlikaramogɔw sinsin busan kan?

Aleseni Jaabi min ye tubabukan ni larabukan kalanni karamogɔ ye, o y'a jira k'u y'a ye morikalan karamogɔw de la. Kabini Gine y'a ka yɛremahoronya sɔrɔ, ni tubabu lakɔlikaramogɔw taara, karamogɔ tɔw ye gosilibusan k'u ka kalankeminew dɔ ye. Lagineka kɛmesarada la, 80 ye silame ye. O de koson lakɔlikaramogɔw y'u nɛmada morikalankaramogɔw fe busanko la. Busan doncogo file nin ye Gine lakɔlisow la. Amadu ye lakɔliden ye, min si bɛ san 9 na. Don dɔ la lakɔlikaramogɔ y'a gosi a nɛda la fo k'a jogin. Kalan jiginnen, Amadu nana so. A ba kelen k'a den joginnen ye, a k'a ma : «Ne b'e balo k'i feerɛbɔ walasa i ka kalan minɛ sɛbɛ la. N'i banna kalan ma karamogɔ jo b'i la. A ka kan k'i gosi de, walasa i ka se ka fɛn dɔn».

A ma mɛen kosebe muso do fana nana a denkenin sɛbekɔrɔ lamaga lakɔliso kɔnɔ karamogɔ ni lakɔliden bɛs nɛna. K'a sababu ke k'a y'a

mɛn, k'a den tɛ se kalanyɔrɔ la joona. Tuma min na muso tilala a den gosili la, lakɔlikaramogɔ y'a jira ko ni denmansa bɛs tun b'a k'i ta in cogo la, denmisenninw tun b'u sɛbɛ don kalan fe.

Nin bɛs b'a jira ko denmisennin gosili tɛ baasi ye Gine lakɔlikaramogɔw ni denmansaw bolo. O de koson Pilan Entérinasonali bɛ lafaamuyalijekulu fɛn o fɛn sigi Gine, a bɛ denmansaw ke a la. Walasa u k'a dɔn, ko gosili bɛ se ka denmisennin jogin, ka fijɛ bila a fari la, ani k'a kunmayelema a ka mogɔya kɔnɔ. Denmansaw donkun lafaamuyalijekulu la, o kun tɛ dɔwɛre ye u ka denmisenninw ka hakew dɔn.

Sabula Gine sariyakow dɔnbaa dɔ y'a jira, ko sariya si tɛ Gine kɔnɔ, min bɛ gosilibusan kɔnɔ. Nka ko sariya kɔnɔ b'a jira ko mogɔfarikolo ka kan ka lakana ka bo a nangatafɛn w ma. Ni denmisennin ye mogɔw dɔ ye, a man kan ka gosi. Dijɛ tɔnba bolofara min nesinnen bɛ denmisenninw lakarani ma n'o ye «UNICEF» ye, Gine y'a kun don o ka sariyaw labatoli kɔrɔ. «UNICEF» ka sariya dɔ b'a jira, ko dantemewale kana ke denmisennin na. O n'a ta bɛs la, lakɔlikaramogɔw tɛ ka gosilibusan jigin fɔlɔ. U bɛ ka sariya sɔsɔ, mogɔ fana ma karamogɔ wele kiiriso la. Hali ni lakɔlikaramogɔ ma wele k'a kiiri, mogɔ t'a fe lakɔlikaramogɔ weleli ka fɔlɔ ale la. Konakiri dafela lise dɔ karamogɔ y'a jira ko lakɔlikaramogɔ weleli kiiriso la kalanden gosiliko la, k'o tɛ sisan ye. Sabula ko busan ye kalankeminew dɔ ye Gine. Gafew kɔnɔ dira kalan kun fɔlɔ lakɔlikaramogɔw ma, minnu bɛ denmisenninw ka hakew lakanani kofo.

Ibarahima S Tarawele Dokala Yusufu Jara

Telefoni bɛs, batirilafalan kelen

Dijɛ kɔnɔ, telefonidilanna ni telefoniko tigilamogɔ 17 y'u bolo di nɔgɔn ma taratadon feburuyekalo tile 17 san 2009, walasa ka telefonni batirilafalan suguya kelen dilan telefonni bɛs kola. A kera Baraseloni Espainjamana na. Batirilafalan iniwɛreseli kura dɔ dilanni dabalitigɛ don. A bɛna ke sababu ye telefoniko kolɔlo jugu kana yɛlɛn sigida n'a lamini na.

Jufakɔnɔtelefoni feerelaw ka jekuluba nɛmogɔ ye Mikayeli Orara ye; a ka fo la, telefonni fɛn o fɛn bɛna feere san 2012 waatiw la, batirilafalan iniwɛreseli in bɛ se k'o lafa kur'an na. Telefonni lafato bɛ kur'an hake min jeni, kɛmesarada la 50 bɛna bɔ o la k'a sababu ke a lafaminen kura in ye.

Fo jamanaw ka se k'u ka baloko sabati

Nin ye Beliziki jamana sariyatigi do kumakan ye, Oliweri De Sutri. Ale sugandira a san kelen ye nin ye, k'a ke jamana yere mahoronyalenw ka tonba ka laselikela kerkenkerennen ye ka jesin hadamadenw ka hakew lafasali ma baloko la. A y'a jira ko dije kono, balokogeleya be ka jiidi ka taa a fe nka fura b'a la. A ka fo la, o furaw sirilen b'an ka jamanaw ka cesiri la ani dije jamanaw ka cesiri. Nininkali minnu kera a la dije balokogeleya kan an'a ye jaabi minnu soro ka di, olu file nin ye :

Dije balokogeleya in be se ka neso cogo di dakurune damado?

Jaabi: Baloko sabatili keli be ka tijne hadamadenw bolo ka taa a fe dije kono. San 1996, mogo miliyon 820 segenna kongo bolo dije kono. Kongoto hake sera miliyon 852 ma dije kono san 2004-2005la. Ahake sera miliyon 923 ma san 2008 damine na. Bi kongoto hake sera mogo miliyari kelen ma. Nin b'a jira ko kongo be ka dankari hadamadenw na ka taa a fe. Balokogeleyaba min daminena san 2007 - 2008 waatiw la, o y'a soro ko tijnenen koro tun don kaban, o nana do fara a to kan.

Kongo dun ye ko koro ye dije kono. Mun dun ye nin sen in ta geleya tan?

Jaabi: Geleya fila de be na ni kongo ye : balo sorolen hake dogoya ani balo sorocogo juguya mogow fe. Nin geleya fila bee ye ko juguba ye, wa nin fila bee sen be nin sen in kongo la. O de be sisankongo nikongotemnenenw bo nognon na. Andelila kongo suguya minnu na, o waatiw la, dije kono balo hake tun be mogow labo nka a soroli bee fe, o de tun ye geleya ye. Kongo keli be ka geleya ka taa a fe bi k'a sababu ke ja, sanjikodese, funteni fanga bonyali, jinsonw, finge kolonbaw ani dowerew ye. O fen jugu ninnu de be k'a to ni sumanw te ka ne. GIEC mogo faamuyalenbawy'ajira kosuman sorota hake be dogoya ka se 50 % ma sanni san 2020 waatiw ce, Afiriki yorowlia, jite se ka walankata yoro minnu na ka don forow koro. A ko geleyara fo ka damatem, bawo hali ni suman sorota hake cayara, k'a sije fila yere, n'a soroli se te faantanw ye, kongo te se ka ban dije kono.

I y'a nini yellemaw ka don sumanw sorocogo n'u sannifeere kecogoyaw la dije kono, o be cogo di?

Jaabi: Afiriki jamana caman y'a faamuya, k'u ka kan ka nafolo caman don sene yiriwalidafe foka se ka jamana

ka san baarakenafolo 10 % ma. U y'a faamuya, ko u ka kan k'u yere ta baloko la walasa u kaná siri bolo songo yelenni caman-caman n'a geleyaw la dije kono. O b'a jira k'u kan k'u cesiri ka bilankorow ke baloko la, n'o tun bolokara san 1980 waatiw la. O bilankorow tun b'a to suman tun be san songo human na cikelaw bolo soro waatiw la k'u mara, k'u labo k'u feere nogoya la jamanadenw ma ni geleya nana. Ka Afiriki jamanaw diyagoya u k'u ka suman bilankorow feere, o ka kan ka dabila, i n'a fo dije waribonba delila ka min ke Mali la ka teme : san 2008 konona na, Mali tun sera ka bilankoroton 100 000 soro malola, dije waribonba y'a nini Mali k'o feere kasoro o tun ka kan ka mara kerefe ni geleya nana. Fo an ka jamanaw ka se k'u yere lakana baloko la. A kobsira k'an ka goferemaman ma se ka nafoloba don halibi cike dafe ani ka senekeminen jenamaw bila cikelaw ka bolo kan. Cikelaw fana y'u ta, ke duntasinisene dama ye sango un'u ka denbaya kana sa. Nin bee lajelen ka kan ka lajeji nemajelen na, jamana ka dije k'a togolanafolo camanba don cike yiriwali dafe.

San 2007 - 2008 balokogeleyaw bolen koyen, yali geleya were kun b'an kan waati in na wa?

Jaabi: Owo geleyaw kun b'an kan; bawo feere minnu tigera ka san 2007-2008 balokogeleya kunben, o kera demedon ye hadamadenya sira kan ani soro yiriwali dakunbaw feere tigeli. Olu dun te kongo keli fura jonjonw ye. Baara minnu tun ka kan ka ke, n'o ye sumanw sannifeere sariyaw sigili ye bee ka nafa kama, o baaraw ma ke a cogo la. Okofe, cike yiriwalien be ka se hake min ma sorobaatojamanaw kono ka da mansinnabaara ni izininabaaraw kan, o kera sababu ye ka dankari kosebe sigida n'a lamini na, ka na ni geleyaw ye, minnu b'a to seneferw te se ka ne. O tuma, kongo be se ka na

tuguni; ka da a kan ni bana fura jonjon ma ke a la a te keney.

Mun koson fura jonjon te soro?

Jaabi: Fura jonjon te ka soro; bawo baara tilacogo an'a nafaw tilacogo dije kono, o kecogo man ni, wa jamana sorobatigw t'a fe yelema ka don o la. Ni yelema donna o la, sorobaatojamanaw be ka segenbaatojamanaw tuluboli min ke fu bena siri o dan na. A ka gelen fura ka soro a la ka da a kan fana politikiko de don, min fanga ka bon a be ta o ka dabada ma, o b'a nini ka dugumata tereke. Fo an ka jamanaw k'a laje k'u fanga fara nognon kan ka ben ko la, walasa u k'u sago soro.

Sanni o kow ka neno, yali an ka jamanaw be se ka feerew tige u yere koro wa?

Jaabi: A ka ni jamanaw ka feerew tige u yere koro, min be ben u ma; bawo ni cike sorodogoyali ju be waati cogoya yelemani na, sene kecogoya dowa fana be yen, olu be ke sababu ye ka tijeni don sigidan'alamini na ka waaticogoya yelema. O tuma an ka jamanaw be se ka sene kecogo humanw matarafa minnu te finge bila sigida la, minnu mago te angere caman ani nafolo lahwula la., O bekenisumansi kerkenkerennenw ye. Malawi jamana kan, cike min sinsinnen be kungoda lakanani kan, olu y'o matarafa. O y'a to u ka se ka kungoda taari 350 000 lajenamaya k'u bila cikelaw ka bolo kan. Olu ka soro hake yelenna nitoni 1,3 ye ka setoni 3,7 ma taari la. Cikeladuw ka soro yelenna ka se sefawari ba 50 ma san kono. O nognoneta abaaraw kera Tanzanijamana fana kan. Uka jamana korenfebolo kan, kungoda taari caman lajenamayara k'a sababu ke kungo ladonni ye cike senfe. O tuma, an be se k'a fo, ko jamana be se feerew tige u yere ye minnu b'a to u be fura soro balokogeleya la. Ninnu tun ye Oliweri De Sutri ka jaabiye ka jesin dije balokogeleya nacogo n'a furaw ma.

Andere Linaridi / Mahamadu Konta

Fasokanw bë ka ke donogonna sababu numan ye Kameruni jamana na

Fasokan 200 de bë fo Kameruni jamana kono. Sigida bëe n'a ka kan don. Si t'a fe ka si ta fo, bëe b'a fe ka to i danbe la, u yerew ka jate la. Mogo tögë bë se ka kene, nka n'i kumana dörön, i siya bë sin ka dörten. Ni mogo min bë kan caman fo, e siya dönni bë gelyea. I be jate mogo sidibaliye. Nka sisani yelema bë ka don o hakilila juguinwaleyali la döccöön; sangô denmisenninkunda. Denmisenn y'a faamuya, katile kura bëra, siginçogonkanfo bë kumajçogon.

Warimarala dökka baara tijëna, ko döccöön 170 jate y'a nomine

Alimanni jamana na, muso dö tun ye feerelikeyöro dö warimarala ye. A san 31 tun ye nin ye o baara in na. San 2009 marisikalo in na, kiiri tigera a kan, k'a gen ka bë baara la, kojate y'a nomine nisefawari dörme 170 ye. Jamanadenw wulilen bë k'u jo muso in kôkôrò, ko nin t'a ka baara tijekun bë.

Muso in tögë ye Baribara, a si hake bë san 50 ni k'o la. A ka baaratigi de y'a wele kiiriso la, k'a ye wariseben fila sörö a k'o, minnu juru b'a la. Wariseben dö ye dörme 63 ye, dö fana ye dörme 107 ye. O wariseben ninnu yere te Baribara ka baaratigi ka feerelikeyöro taw ye. Mogo mana minfen san, a bë warimintoyen sanni a ka kosegin ni butoliw ye, o jurusebenw de tun don. Dö de tun nana sanni ke so in kono, o taara ka seben fila ninnu to a k'o yen. Baaratigi de y'a jira k'o y'ale ka wari namaralen ye a ka warimarala fe.

Kiiriso dara ce in kôkan, k'a jira ko sonyali don Ko seben ninnu b'a s e m e n t i y a . Alimanni faaba n'o ye Berilen ye, o kiiritigela dö y'a jira kobaaratigibolofen te se ka to a ka baarakela sagoya la. Bolofen bonya t'o la, a dögoya t'o la. Ni baarakela y'a ka baaratigi bolofen namara, o bë dannaya tijekun bë n'na. Hali n'u mœmennna döccöö. Hali n'u mœmennna döccöö, ko baaratigi ka kan k'a ka baarakela bila.

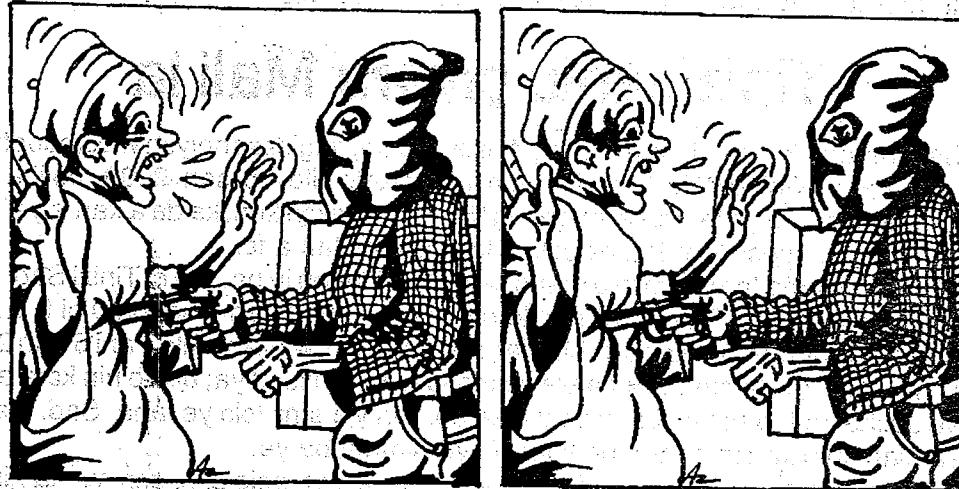
fila ce ben, ka siya fila ani dugu fila ce ben, ka siyawoloma kële, ka sannifeere layiriwa. Bawo fisamanciya tijen bë kosebe siyaw ni wogon ce Kameruni. O degun bonyalen bë denmisenn kan. Kabini tönçamanko nana politikiko la san 1991 waatiwla, politiki kera somogoko ani siyakoye. I ni min bë bë yë kelen na, i ni min ye siya kelen ye, i ni min bë kan kelen fo, i be wote o ye hali n'o y'a sörö o te mogo numan ye, juguya ni engoya y'a sababu ye. O cogoya

kelen de fana bë forobacakédaw la. Kameruni forobakalansow la, kalan bë ke angilekan ni faransikan na; nka kerecendiine lakolisow kelen bë ka fasokankalan fana don ba la kabini kalanso - 6nan na. O bëenna lakolidensomogow ma fo u b'a nini u denw ka fasokan wëre kalan min n'u fakan te kelen ye. O diinekalanso ninnu na, taalen n'fë, fasokanw bë bë kalan na pewu k'u nonabila ni Alimankan walima Esipajoliw ka kan ye. A san 5 ye nin ye, demedonjekulu döw fana bë nögondanw ke fasokan na, in'a fo "Afiriki Siniñesigi" ni cakeda döw ka dëme ye. Sanni yéreta tun ka se, kerecendiinejekuluw tun ye fasokan kelen sugandi marabolo kelen-kelen kono, ka baara ke n'o ye uka Egiliziw la ani ka kalan ke n'o ye lakolisow la. U tun bë hali Bibulu bayelema fasokanw na. Nka u nana laban k'u sinsin tubabukan ni angilekan kan ka fasokanw bila bolokofe.

Sarili Nforigangi Mahamadu Konta

Tulon

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

- 1 - Ce jiw. 2 - Ce kinibolo numan fe. 3 - Fugulan. 4 - Kunnaibor d'kuru.
5 - Jüngu-jüngu d'kulu d'kiba k'an. 6 - Tili minnu bë jëeda kunitlenna n's.
7 - Bors bë min k'ru na, o k'fe jufa. 8 - Ce bagabagalen n'e. 9 - Bors
nungungu d'kulu d'kiba k'an. 10 - D'kibolo.

jabi

Ntolatanko be nini ka ke fa ye Bamako

Nin kuma min folen file nin ye, yelekokuma te, manamanakan te, tijé de don. Bamako yan, mogow te ka wasa soro ntolatanko la an ka ntolatantow fe bilen n'o ye Joliba, Esitadi, Ereyali, Sobe an'u njogonnaw ye. An bee kelen be k'an jigi da Tele ntolatanw de kan sisani.

Telemali be dije ntolatan dumanw bee bo, Afirikabulu be ten ani TV5. I b'a soro an bee be dije ntolatantow ba do la.

Esipanolijamana, Angilejamana, Italijamana, Alimanjamana ani

Faransi ntolatantow de kanubagaw ka ca Bamako yan. Dije ntolatantow minnu lafasabaga ka ca Bamako yan olu togo file : Barisa ani Ereyali ka bo Esipani, Liweripuli, Mansesiteri ani Selisi ka bo Angilejamana na, Milan, Zuwentisi ani Oroma ka bo Italijamana na, Bayerni ka bo Alimanjamana na, Liyon, PSG ani Mariseyi ka bo Faransi, olu de kanubagaw ka ca. Mali ntolatanna minnu be kókan olu kelen-kelen ka tñow fana ma ka di. Barodaw la, suguw la, baarakeyçrow la,

ntolatanbaro mana wuli, o ye mankan dan ye fo kele be bo a dow la. Kunnafoni si te yen i te se ka min soro nin ton ninnu kan ntolatan kanubaaw bolo Bamako yan. Tuma dow la, dugu be girin a yere ma ten su fe, mankan be wuli ka jo a yere ma ten, i be dow ye u be boli la ka kule ka taa u yere ma ten, u nisondiyalenba. Mogokorobaw be nininkali ke ko mun balawu be dugu kono bi. A be fo u ye ko tubabuw ka ntolatan de be senna. U be kabakoya, k'u dabali ban, ko nin ye baarantanya dan ye. M. Konta

Kupu kura dara Afiriki ntolatannaw ye

Afiriki ntolatanko jenaboli tonba (KAFU) ye kupu kura sigi sen'kan. Kupu in be da Afiriki jamanaw ni njogon ce nka Afiriki ntolatanna minnu be kofe olu sen ta la. Minnu be faso kono ntolatantow na, a dabora olu doreon de kama. U ye Kupu in wele tubabukan na (CHAN). Anw b'a wele bamanankan na (Sani). A njogonkunben folo kera Kidiwarijamana kan, k'a damine feburuyekalo tile 22 la, ka taa a bila marisikalo tile 8 na.

Jamana minnu tun be kene kan olu ye : Kidiwari, Gana, Senegali, Zanbi, Tanzani, Libi, Zimbawe, Kongo Demokaratiki. Kidiwari min ye jenajeba in laben, ale garijegé ma diya a ko la kosebe. A ma teme tako folo

kan. A gosira sine fila Zanbi fe 3 ni 0, ka gosi Tanzani fe 1 ni 0, ka filaninbin ke Senegali fe 0 ni 0. Mali se ma ye tulon in na. Senegali ye Mali sen bo a la. Kupu in tara Kongo Demokaratiki jamana fe ka bo Gana ne kan, 2 ni 0. Kasoro tako folow la, Gana tun ye Kongo Demokaratiki gosi hali a ma sogen 3 ni 0. O b'a jira ko ntolatan te faamuya. Gana ye joyoro filanan soro, ka Zanbi ke sabanan ye, o sera senegali la ni 2 ni 1 ye.

Ntolatanna numanw sanbagaw tun be kene kan. Nka u y'a ye ko ntolatannaw si krobayalen don, wa nanaw ka ntolatansen m'u jemine fana.

Mahamadu Konta

Tinizi janjo diyara Mali la

Joliba taamana ka taa Tinizi "Kulobu Afiriken" ka so, "Ligidesanpiyon wicemudefinali" hukumu kono. Ntolatan in kera karidon marisikalo tile 15 san 2009. Joliba y'an kunnawolo; bawo a ye tajurusarabere da "Kulobu Afiriken kun, ka da a kan a ye Tinizi ntolatantow ba in gosi 2 ni 1; o be Joliba to sinsin ka taa a fe.

Sadi maliyen fana taara Tinizi o marisikalo tile 15 kelen in na. Ale ni Tinizi Sadi fana ye njogon soro. O kera "kupu Kafu" hukumu kono. O ntolatan labanna 0 ni 0 la.

Nin ntolatan fila komasegin be ke Mali la yan Bamako awirilikalo tile 4 ani 5 san 2009. Mali ntolatanton fila ninnu ka baara ye maliden bee nisondiya; bawo nin kera a sine folo ye Joliba ka taa nin tonba in gosi a ka so. Nin y'a sine folo ye fana, Sadi maliyen ka taa filaninbin ke Tinizi jamana kono. O ye Alatanuba ye.

An be min nini jamanadenw fe sisan, o ye an ka je k'an bolo di njogon ma ka nin ton fila dementolatan ninnu komasegin na walasa u be don kulu kono cogo min na. Sisan, a bora Jolibako ni Sadiko la ka ke fasoko ye. An b'a jini Ala fe Sadi maliyen ka Sadi Tinizi gosi hali n'a kera 1 ni 0 ye ka teme. Joliba fana deselenba ka ke 0 ni 0 ye ka teme. Bamananw ko cedan ye saba ye. Joliba ko naani tenu ke. A fana y'a tajuru sara. Tajurusarabere ka farin.

Ala ka awirikalo tile 4 ani 5 ke kunnawolodonw ye.

Isa Jalo ka bo Kedugu , Kati

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonisebew
baarada kuntigi
Nanze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefoni: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiye Bosola
Bamako - Mali
Sebennijekulu
Mahamadu Konta, Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolet hake 16 000